

zelo nizkih cenah in ga tudi zelo poceni prodajajo. Trgovcev, žal, ne zanimajo razmere za čebelarjenje, ampak zgolj dobiček. Ker smo slovenski čebelarji izjemno razdrobljeni, seveda po ceni nikakor nismo konkurenčni uvoženemu medu. Še na tista večja čebelarstva, ki so vendarle nastala, naša stanovska organizacija gleda nekako postrani. Govorimo sicer lahko, da je "Evropa odprta tudi za naš med", vendar z našimi količinami, našo neorganiziranostjo in razdrobljenostjo tja, žal, ne sodimo.

Čebelarji, ki svoj med prodajajo na tržnicah ali tudi v trgovski mreži, le počasi in s težavo ali strahom popravljajo cene navzgor, saj se bojijo izgube dozdajšnjih porabnikov. Prav ti jim namreč nenehno ponavljajo, da gredo lahko k čebelarju na dom, saj je med tam občutno cenejši!

Čebelarji (nekateri) pa na domu tržijo med po nizkih cenah in se na vse načine opravičujejo, češ, saj nimam veliko, sem samo ljubitelj, čebelarstvo je zame zgolj sprostitvev. Pri svojem čebelarjenju torej nočejo nikakršnega tveganja. Svoj med hočejo po vsej sili prodati za vsako ceno, včasih tudi pod proizvodno, torej z izgubo! Številni niti ne vedo, kolikšna je proizvodna cena njihovega medu, zato jo določijo kar na pamet ali pa hočejo biti kljub izgubi cenejši kot sosedje. Nekaterim tudi ni mar za kakovost medu, o kateri nenehno govorimo! Po drugi strani pa prav ti tarnajo,

češ da se nič ne zvišajo niti odkupne niti prodajne cene.

In tako je ta začarani krog sklenjen, rešitve pa ni videti. Toda rešitev obstaja! Najprej se je treba globoko zavedati, da ceno določa vsak sam!

Če bi vsi čebelarji, ki svoj med prodajajo na domu, s svojimi cenami hitreje sledili cenam na tržnicah in v trgovinah – seveda cenam slovenskega medu – bi se tudi te lahko zvišale. Ker bi se zvišale cene na tržnicah, bi se tudi na trgovskih policah. Tako bi lahko bile višje tudi odkupne cene medu. Ker bi se z zvišanjem prodajnih cen, ki bi brez dvoma vplivale tudi na odkupne cene, povečal interes čebelarjev za oddajo medu polnilcem, bi ta med zapolnil trgovske police in zaprl pot tujemu poceni medu. Vso zadevo pa bi bilo seveda ob primerni reklami treba izvesti po vsej državi hkrati.

Od tega bi imeli koristi vsi, torej celotno slovensko čebelarstvo, in ne samo posamezniki. Če država ne pobere davka od prodaje medu pri ljubiteljskih čebelarjih, naj z višjo ceno nekaj zaslužijo vsaj čebelarji medu na domu, saj imajo v prodaji majhne količine medu. Pravzaprav pa ne vem, zakaj se temu odrekajo. Torej, čebelarji, ki prodajate med na domu, **ne razmišljajte o pocenitvi medu, temveč kvečjemu o njegovi podražitvi**, saj je po večini najvišje kakovosti, pa tudi proizvodni stroški za kilogram medu so letos, v primerjavi s prejšnjim letom, precej višji!

M Medovite rastline

Travniška kadulja

Trajče **Nikoloski** in **Peter Ribič**

Domovina: Srednja in Južna Evropa. Raste ob cestah in njivskih poteh, na suhih travnikih.

Ime: Najpogostejša ljudska imena za kaduljo so babjek, babji trebuh, babkovina, bobjak, divji čistec, modri žajbelj, ranjenik, stavec, šembijč, trebušina, trebušnjak.

Opis: Večletna zelnata rastlina s pokončnim in nerazvejanim stebлом. Listi so v obliki rožice jajčaste oblike, po robovih pa so nepravilno nažagani. Cveti od maja do avgusta, cvetovi so po večini modri ali temno modri. V zgornjem delu stebela so cvetovi nanizani v listnih pazduhah in so podobni cvetom mrtnje koprive. Ker se počasi odpirajo od spodaj navzgor, cvetijo razmeroma dolgo in zelo dobro medijo. Travniška kadulja je idealna rastlina za pusta in nerodovitna tla.

Travniška kadulja

Znanih je več vrst: divja kadulja, vrtna vretenčasta kadulja, gozdna lepljiva kadulja ter drobnocvetna kadulja.

Razmnoževanje: Razmnožuje se s semenom.

Medovitost je zelo dobra, daje zelo okusen in cenen med. Čebele jo rade obiskujejo, ker na njej dobijo tudi cvetni prah.

Zanimivost: Sveža je brez vrednosti ali celo škodljiva, kvari kakovost mleka in zavira njegovo izločanje. Tudi v senu je brez vrednosti.

Janežev ožepok

Domovina: Rastlina izvira iz Severne Amerike in zraste do enega metra visoko. V svoji domovini je trajnica, vendar pri nas teže prezimi. Najlepše uspeva na dobro založenih tleh na sončnem delu vrta.

Ime: Najpogostejša ljudska imena za janežev ožepok so izop, ožepok, j. ožepok.

Opis: Pokončna stebela so v prerezu štirioglasta in se razrastejo do obsega 60 cm.

Listi so na dnu srčasti, na vrhu pa se končajo z izrazito konico. Celoten rob je žagasto nazobčan, podobno kot pri koprivah. Listi imajo izrazit vonj po janežu, komarčku ali sladkem korenu. Pokončne valjaste cvetne klase sestavljajo drobni modrovijoličasti cvetovi.

Konec avgusta v plodnicah dozori drobno seme. Korenine so šopaste in razrasle. Prenese tudi polseno. Občasno jo je treba zaliti, vendar ne prenese pretirane zalivanja.

Razmnoževanje: Razmnožujemo jo s semenom, tako da vzgojimo sadike. Med rasto sezono jo lahko razmnožujemo s potaknjenci, ki jih porežemo z mladih vej. Ob pravilni negi se potaknjenci ukoreninijo v treh tednih.

Medovitost: Zacveti julija, drobni cvetovi v klasu pa cvetijo razmeroma dolgo časa. Na janeževem ožepku čebele naberejo veliko cvetnega prahu. Cvetovi so bogati z nektarjem, zato privabljajo čebele in metulje. S tem dajejo okrasnemu vrtu še dodatno lepoto.

Janežev ožepok

Zanimivost: Med okrasnimi rastlinami jih je kar nekaj z bolj ali manj izrazitim vonjem po janežu. Ena od njih je janežev ožepok (*Agastache foeniculum*), ki spada v družino ustnatic (Labiatae). Med rasto to ni zahtevna rastlina, le zelo mlade radi napadejo polži.

Če na prostem uspešno prezimi, jo spomladi porežemo in pomladimo.

Janežev ožepok je zanimiva okrasna rastlina, primerna za obrobe ali sredino zeliščne gredice. Za okrasne namene je priporočljivo preden nasadiš še kako drugo, srednje visoko zelišče. Tako prekrijemo orumenele liste, ki se proti koncu sezone pojavijo na spodnjih delih stebela. Primeren je tudi kot lončnica ali rastlina za korita in terase.

Zaradi dolgo časa cvetočih socvetij so vrtnarji razvili celo vrsto okrasnih sort, ki se razlikujejo tudi po barvi cvetov. Tako imata sorti *A. f. blue fountain* in *A. f. blue spike* modre cvetove, sorti *A. f. album* in *A. f. albatros* pa bele. Okrasne sorte velikokrat nimajo tako izrazitega vonja kot izvorne rastline.

Rastline se uporabljajo tudi za rezano cvetje. Poleg okrasne vrednosti uporabljajo janežev ožepok kot zdravilno rastlino. Uporabni deli za zeliščne pripravke so listi ali celotna rastlina med cvetenjem. Pomaga pri izkašljevanju. Tradicionalno ga uporabljajo tudi za zbijanje vročine in pospeševanje potenja. Krepi srce in prebavila ter preprečuje napanjanje in drisko.

PRIDNE ROKE IN DOBRO SRCE — SLOMŠEK VABI NAS VSE

V nedeljo, 15. oktobra 2006, bo na Ponikvi 3. vseslovenski shod kmetov

Program prireditve:

— ob 12.00: maša na Ponikvi, ki jo bo daroval celjski škof.dr. Anton Stres,

— ob 14.30: slovesna akademija pred Slomškovo rojstno hišo.

Za **brezplačen prevoz** na shod se obrnite na kmetijsko-gozdarski zavod na svojem območju. Posebej vabljeni praporščaki. Informacije za praporščake: 031/568 427 (Marjan).